24.10.2017г.

ОДЛУКА

На Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), по жалбата на Радио МОФ за текстот насловен „Скандал: Заев преку Инспекторатот забрани да има референдум, следи масовно доселување на мигранти“, објавен на интернет порталот Курир.

ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

Кодексот на новинари е прекршен во членот 1, 11 и 13.

Член 1

„Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

Член 11

„Новинарот ќе се придржува и на општо прифатените општествени стандарди на пристојност и почитување на етничките, културните и религиозните различности во Македонија“.

Член 13

„Новинарот треба да прави разлика меѓу фактите и мислењата, меѓу веста и коментарот“.

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2 1000 Скопје

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 26 септември 2017 година, Радио МОФ поднесе жалба за текстот со наслов „Скандал: Заев преку Инспекторатот забрани да има референдум, следи масовно доселување на мигранти“, објавен на 23 септември 2017 година во 15:01 часот на интернет порталот „Курир“ (www.kurir.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, пристрасност во информирањето и шири ксенофобија и паника кај јавноста.

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет порталот „Курир“ и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите од жалбата. Од медиумот не одговорија на наводите на жалителот.

Комисијата за жалби најде дека жалбата во однос на содржината на текстот е **ОСНОВАНА**.

На седницата на 19.10.2017 година, Комисијата ги разгледа наводите на жалителот и изврши увид во наведениот текст.

Комисијата најде дека интернет порталот „Курир“ преку сензационалистички наслов, кој во целост не соодветствува со содржината на текстот, тенденциозно се обидува да и’ даде политичка заднина на темата мигранти во Македонија и со произволни и непотврдени податоци да шири заплашување на јавноста. Со тоа, медиумот го прекршил членот 1 од Кодексот на новинарите, во кој, покрај насловот, посебно се издвојуваат следниве реченици од текстот:

„Владата предводена од Зоран Заев не се откажува од планот за доселување на мигрантите и градење на згради за нив во 17 општини низ Македонија. До крајот на годината се претпоставува дека во земјата ќе пристигнат 3.500 емигранти, додека следната година прогнозата е дека нивниот број ќе биде од 5.000 до 7.000“.

Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора.

Во продолжение, Комисијата утврди во текстот е прекршен и членот 11 од Кодексот на новинарите, според кој новинарот треба да се придржува на општоприфатените општествени стандарди на пристојност и почитување на етничките, културните и религиозните различности, што особено е нагласено во реченицата:

„Доколку се реализира националната стратегија и Акцискиот план за интеграција на странци и бегалци на Владата на Зоран Заев, мигрантите би претставувале реална закана за Битола, Радовиш, Охрид, скопската населба Ѓорче Петров, како и останатите општини во кои ќе се смени комплетно составот на населението со населување на овие лица“.

Новинарот мора да биде свесен за последиците и ефектите од неговите зборовои, мора да внимава на нивниот избор и не смее да навредува или да исмејува. Професионалниот новинар никогаш нема да зборува за личности врз основа на стереотипи и предрасуди за расата, полот, возраста, религијата, етничката припадност, сексуалната ориентација, телесниот недостаток, физичкиот изглед или социјалниот статус.

Понатаму, Комисијата најде дека авторот своите мислења ги прикрива како факти и со тоа го прекршил и членот 13 од Кодексот на новинарите, во кој се издвојуваат следните реченици:

„Заев им ги отвори ширум вратите на бегалците. Очекувано беше дека во пресрет на локалните избори ќе кулминира притисокот врз локалната самоуправа да не се дозволи заедно со локалните избори да се одржи и референдум на кој граѓаните ќе одлучат дали се за доселување на бегалци во нивните средини“.

Точно е дека новинарите имаат право на свое мислење, став и вредносен суд, но не смеат сопственото мислење да го камуфлираат како факти. Мора да биде јасно разграничено што се факти и информации, а што коментар, претпоставка или став на авторот за да се избегне дезинформирање и манипулации со публиката.

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Мери Јордановска, Сефер Тахири, Теофил Блажевски, Гоце Герасимовски и Беким Ајдини.

Се обврзува интернет порталот „Курир“ (www.kurur.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Здружение Совет за етика во медиумите на Македонија ЕТИКА ПРЕС Скопје

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595